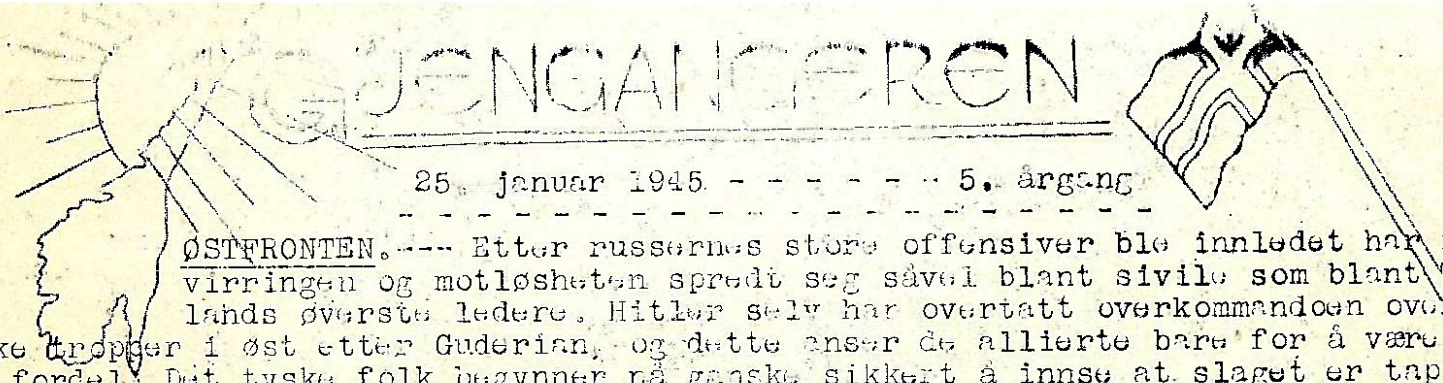

VEJEN TIL FREIHEIT

25. januar 1945. - - - - - 5. årgang

ØSTFRONTEN. --- Etter russernes store offensiver ble innledet har forvirringen og motløsheten spredd seg såvel blant sivile som blant Tysklands øverste ledere. Hitler selv har overtatt overkommandoen over de tyske tropper i øst etter Guderian, og dette anser de allierte bare for å være en fordel. Det tyske folk begynner nå ganske sikkert å innse at slaget er tapt. Den tyske befolknings evakuering vestover fra såvel Ø. Preussen som Schlesiens og andre truede distrikter har form av en folkevandring og jo lenger vest de kommer griner de bombeherjede områder dem imøte. 3 russiske armeer rykker jevnt og sikkert inn i bøyningen ved Oder. Byen Oppeln er falt og Breslau er omgitt både i nord og syd. Det kjempes i byens forsteder. De siste meldinger går ut på at rus har inntatt industribyen Gleiwitz i Schlesiens sammen med kullgrubebyen Zherzanc. Kommunikasjonene mellom Breslau og Schlesiens industriområder er brutt. Elva Oder er forøvrig nådd på en 95 km. bred front og ubekreftede meldinger sier at russ. har satt over elva. - Igår åpnet russ. en ny offensiv i det østlige Czechoslovakia og de tyske stillinger er gjennombrutt på en 40 km. bred front. - Marskalk Sjukc styrker har hatt ny framgang sydvestover fra Bromberg, som ble stormet igår. Lenger syd er Posen praktisk talt omringet. Avstanden som skiller disse styrker fra Berlin er nå bare 22 mil. Andre av Sjukovs styrker støter nordover mot Danz. Marskalk Rokosowskis tropper trekker seg sammen om Elbing, og ved erobringen av denne by blir de tyske troppers siste jernbaneforbindelse østover avskåret, og de tyske tropper i Ø. Preussen er dermed i realiteten innesluttet, idet de da bare vil ha sjøverts forbindelser. - Marskalk Zerniakowskis tropper er innviklet i de voldsomste kamper på hele østfronten utenfor Königsberg. De siste forsvarsbarrierer smuldrer opp under presset av de russiske tropper. Den tyske generaløytn. Hans Wassermann falt her igår. - Vanskelighetene tørner seg opp for tyskerne. Det er utstedt forbud mot å bruke elektrisitet til ^{oppvarming} kokning, likeledes mot å bruke gass til kokning undtatt dem som ikke har annet å koke med. Ved at generalguvernementet og Schlesiens går tapt, oppstår også kullmangel. For å hjelpe på dette har tyskerne rekvirert 30 000 tonn kull i Danmark. For å være sikker på å få disse kullene har tyskerne tatt en masse gidsler.

VESTFRONTEN. -- 2. britiske arme rykker fram på vestfronten etter å ha drevet tyskerne ut av Heinzberg. De kjemper på den østre side av Maas og står 5 km. fra Roermund. Etter St. Vith's fall trekker tyskerne seg hurtig tilbake fra Ardennes framspringet, hvor det nå forøvrig bare er baktroppssaksjoner. Tyskernes retrett foregår over en 50 km. bred front og v. Rundstedt synes å gjøre alle anstrengelser for å trekke sine tropper inn bak Siegfriedlinjen så hurtig som mulig. På tross av de alliertes veldige luftangrep har han sett seg tvunget til å la retretten foregå også om dagen. Dette har forårsaket veldige tap. Ca. 5000 tanks og kjøretøyer er ødelagt i løpet av 5 dager. 1. franske arme har hatt god framgang mellom Colmar og Strassbourg. Lenger nord har amerikanerne gjenerobret byene Weiss, Nenig og Berg. All. fly har angrepet over 160 fullastede tog på vei østover fra vestfronten. Jernbanelinjene fra vestfronten er overskåret på flere steder. Igår meldtes at 700 jernbanevogner og 40 lokomotiver var ødelagt. De t. tap er overalt store. Bare ved kampene om Roermund tapte tyskerne 4000 mann, derav 2000 fanger. - Den all. luftoffensiv fortsetter uten stans natt og dag.

STILLEHAVET. -- Fienden er drevet ut av Nord-Burma og den for Kinas krigsførsel så viktige Burmavei er igjen åpen. Brit. commandostyrker har foretatt en ny landgang på Arakankysten i Burma mellom Akyab og Ramray. Det er den 4. landgang som er foretatt på 3 uker. Amerikanske tropper på Luzon har erobret flyplassen Clark Field, 80 km. fra Manilla. Amerikanske superbombere har igjen bombet selve Japan og japanske stillinger på Formosa. Am. krigsskip har på 11 dager senket en halv million jap. tonnasje.

NORGE. -- 500 evakuerte fra Nord-Norge passerte Trondheim igår. -- Søndag middag intraff en meget kraftig eksplosjon på øya Vealøs som tilhører Karljohansvern ved Horten. Det var et av de største tyske ammunisjonslagre som gikk i luften. Bortsett fra glasskader var det ingen skade på norsk sivil eiendom.

Quislingene oppet seg svært i julehelgen med tyskernes framstøt i Belgia. Aftenposten forberedte ekstranummer for å forkynne Antwerpens erobring, og det het seg at nå skulle Quisling opphøyes til regent og overta hele siviladministrasjonen. Terboven ville forlate Norge med hele sin stab og Rendulic, Rediess og Quisling skulle bli det nye diktator-triumvirat. Det holdtes allerede fest møte på slottet for å feire de nye seirens og ærens dager.

Men russernes kjempemessige offensiv og tysernes retrett i vest har slått overende alle planer om å ~~innpasse~~ imponere noen lenger med nye statsakter. Alle vet nå at det ikke kan bli annet enn krampetrekninger av en dødsdømt. Men konsul Støren og byråsjef Holmboe, to erkenazister, har vedt veldig travelt med å etablere en ny utenriksavdeling, nazifylkesmennene er innkalt og sitter samlet til informasjon - og Terboven flytter ut fra Stortinget og inn i Handelsgymnasiets nye bygning, så noe skal det nok skje 1. februar. Etter hva tyskerne skal ha sagt er det bare en "kleinacht" - en liten historie. Terbovens stab er redusert med 20 % i henhold til Goebbels forordninger, og Quisling skal få disponere Stortinget og spille pompøs med en ny tale om all den frihet og makt han har skaffet Norge under Hitlers septer.

Den egentlige årsak til Terbovens raske evakuering skal være frykt for bombing, likesom Rendulic har trukket Wehrmachts hovedkvarter helt opp til Lillehammer. - Forøvrig ser det ut til at tyskerne selv anser forholdene i Norge var skelige. En tysk avis skriver at det ligger flere båter i Nord-Norge, i Tromsø, Narvik og Bodø, som ikke kan komme avsted på grunn av kullmangel, og de kan heller ikke skaffes kull. Det ser ut som om hele kysttrafikken snart må innstilles av samme grunn. Et tysk skip tok forleden en hel kullast fra jernbanens lager i Grønalia - til gjengjeld skal tyskerne beslaglegge kull hos bedriftene til jernbanen. En kan vente at flere bedrifter etterhvert må stanse. Det tyske lettmetalkonsern, som kontrollerer en rekke bedrifter her og har endel anlegg, har forlengst begynt å plukke vekk de verdifulle metaller ved de halvtørde anlegg og de vil ikke lenger levere maskindeler til sine anlegg her.

En tysk offiser så forleden: Vi tyskere her er i virkeligheten ikke annet enn Englands fanger. - Det ser ut som sannheten av dette begynner å gå opp for Wehrmacht etterhvert. - De siste meldingene går ut på at Rendulic skal sendes til fronten i Tyskland, det kniper nok med generaler dernede. Quisling er i Berlin, men Hitler er reist til østfronten, så noen stor mottagelse blir det nok ikke. Alt hva quislingene kan tenkes å finne på av parader og "nyordninger" vil falle ynkelig sammen overfor det overveldende faktum at russerne nå rykker fram mot Berlin og at Tysklands dødsdømt går inn i sitt aller siste stadium.

Westphalenkatastrofen har for evig brent seg inn i hver nordmanns hjerte og sinn som et av de råeste og mest samvittighetsløse utslag blant de mange som "herrefolket" har ført over vårt land og folk. I generasjoner nedover skal mor og far fortelle sine barn om denne skamlett, og vi som opplevet det vil alltid i hver tysker se en "Westphalennorder". Men det syke Tyskland har ingen samvittighet. Det er ikke mange dager siden en tysk båt, Rolandseck, skulle gå fra Oslo, lastet med soldater, ammunisjon og henved 60 politiske fanger. En eksplosjon i skipet den 17. januar kl. 4 om morgenen forhindret avgangen og fangene ble ført i land, hvorhen vites ikke. Dødsreisen for patriotiske frihetskjemper ble dengang ikke noe av. Boche, hunner, barbarer dekker ikke lenger begrepet om denne rase.

Tyskerne har nå overtatt borgervakten i Bergen med norske nazimyndigheter som håndlangere. Det er særlig transformatorstasjonene tyskerne er nervøse for, og de har utarbeidet egen vaktinstruks for dette vakt hold. I denne instruks heter det o.l.a. at vaktpostene har å forhindre at uvedkommende personer får adgang til stasjonene og at det forges noen sabotasje på dem. Skulle ikke vaktposten ved egen hjelp greie å forhindre dette, må absolutt straks det norske politi alarmeres pr. telefon. Vakten må ikke forlate posisjonen under flyalarm eller flyangrep. Hvis avløsningen ikke møter fram, skal vaktposten melde fra til politiet. Hvis en vaktpost p.g.a. sykdom ikke kan ta vekten, vil han bli henvist til tysk lege. -- Med andre ord: Borgervakten har muligheter både for å bli drept og for å bli angiver.

Hirdens budsjett er nå kommet opp i 12 millioner kroner året, heri ikke medregnet hirdens bedriftsvern og førergarden. --- Oslos nazistiske byarkitekt, Rode, er utnevnt til ekspedisjonssjef i Innenriksdepartementet. Han beholder sin stilling som byarkitekt.